

PÅ KIRKEVANGEN

- et blad for kirke og bygd i Snertingdal

Nr. 4

Julen 2019

31. årgang

Gledelig jul

En **julekrybbe** er en fremstilling av Jesu fødsel med figurer av Den hellige familie og ofte med et stort antall andre figurer. Julekrybben viser vanligvis Jesus liggende i en krybbe, Josef og Maria i en stall. Det er også en okse og et esel i stallen; de er riktignok ikke nevnt i den nytestamentlige skildring i Lukasevangeliet, men er avledet av Jesaja 1,3. Krybben har som regel også figurer av hyrder og sauer, engler og av Betlehemsstjernen. De tre vise menn med deres kameler og tjenere blir vanligvis satt inn i krybben på De hellige tre kongers fest tretten dager etter juledag. Julekrybber blir ofte innrettet på offentlige steder i juletiden, særlig i katolske land. Den julekrybben som settes opp på Petersplassen i Vatikanet foran Peterskirken har figurer i naturtro størrelse. En krybbe kan tradisjonelt langes av en rekke materialer. Dette bilde er tatt av julekrybben i Nykirke. Foto: Bernt Nygård

Barnesider

Fra side 6

Juletradisjoner

Fra side 17

Epler og bøker

Fra side 20

DEN NORSKE KIRKE
Snertingdal Sokn

SNERTINGDAL MENIGHET

Kirkekontoret
Strandgt. 13A, 2815 Gjøvik
Telefon: 45 87 62 01

Åpent mandag - fredag
kl. 08.00 - 15.30

Leder i Snertingdal menighetsråd:

Kjell Josef Skundberg
Tlf. 957 78217

ANSATTE I MENIGHETEN:

Gunnarson, Haraldur Ørn
Sokneprest i Snertingdal og Biri
Tlf. 40 61 58 20
E-mail: Hg747@kirken.no

Skjesol, Hanne Moesgaard
Sokneprest i Biri og Snertingdal
Tlf. 47 95 90 25
E-mail: Hs677@kirken.no

Jarlvang, Hilde Kristin
Diakon
Tlf. 916 96338
E-mail: hj793@kirken.no

Korslien, Kari Karsrud
Diakon
Tlf. 92 29 72 69
E-mail: KK896@kirken.no

Sporild, Christian
Diakon
Tlf. 97 66 28 24
E-mail: CS928@kirken.no

Schiager, Inger
Kantor i Snertingdal og Biri
Tlf. 91 18 26 83
E-mail: Is325@kirken.no

Skundberg, Ole Wilhelm
Kirketjener
Tlf. 950 51916

Ekerhaugen, Gunhild
Menighetssekretær
Tlf. 458 76215
E-mail: ge767@kirken.no

Trosopplærerne i Gjøvik:
Karsten Torp,
kt693@kirken.no, 950 65 812

Eiliv Revling Holm,
eh779@kirken.no, 949 73 714

Hilde Engevoid,
he839@kirken.no, 415 71 492

Marte Hjeldsbakken,
mh978@kirken.no, 478 58 135

PÅ KIRKEVANGEN
• et blad for kirke og bygd i Snertingdal

Utgiver: Snertingdal Menighetsråd

ANSV. REDAKTØR: Bernt Nygård
berntny@online.no
REDAKSJONSKOMITE:
Magnar Sjevelås, Elisabeth Kruse, Turid
Skundberg og Haraldur Ørn Gunnarson

Bankkonto: 2010 27 02175
Vipps nr.: 111901

Bladet sendes alle husstander i Snertingdal.
Bladpenger kr 200,- (men alle beløp
mottas med takk). Utensoknsboende kan
abonnere på bladet for kr 250,-.

Trykk: Land Trykkeri, Dokka.

Kim, alle klokker!

Jula ringes inn. Ut over by og land
høres tonen som salmedikteren
Grundtvig formidler:

*Julen er kommet med
solhverv for hjertene bange.*

Dette er et glederikt bud. Håp, trøst, mot og gnist til hjertene bange.

Grundtvig skrev det slik midt på 1800-tallet. Livet var sammensatt den gangen som nå. Men det skjer noe stort og vakkert med barnet som fødes. Det er som når dører mot alle odds stilles på gløtt i en vanskelig situasjon der gode løsninger ikke uten videre er tydelige. Her er vi i nærheten av budskapet om Jesusbarnets livgivende og trøstefulle nærvær midt i blant oss.

Julebudskapet er brakt videre gjennom generasjoner. Dynnasteinen på Hadeland fra tidlig på 1000-tallet formidler hvordan juleevangeliet er brakt videre. Bildescenene som er risset inn, viser ingen majestetisk guddom, men et nyfødt barn som blir tilbudt. Vi ser Betlehemsstjerna i toppen, stallen med Jesusbarnet og Maria og de hellige tre konger som kommer ridende. De kommer for å tilbe Jesusbarnet og blir påminnet Guds nærvær.

Mennesker hører sammen på tvers av geografi og tid. Sammen minnes vi om å rekke og gi hverandre handa og uttrykke vilje og ønske om å bygge felles fremtid. Felles fremtid i et grensesprengende fellesskap med rettferdighet lokalt og globalt.

Jula er ei annerledes tid. Ei tid som er overskridende i tid og innhold. Kristi kjærlige lys holder oss fast i sannhet og håp.

Juleevangeliet setter oss nær til naturen, livet, skaperkraftene og til tidligere generasjoner, de som er gått ut av tida før oss. Våre forskjellige tradisjoner knytter oss sammen med det som var og det som er. Vi inviteres til å synges julens mysterium med englene:

*Ære være Gud i det høyeste
og fred på jorden
blant mennesker
som Gud har glede i!*

Jesusbarnets livgivende og trøstefulle nærvær er midt i blant oss.

Velsignet julehøytid ønskes dere alle!

Solveig Fiske
Hamar biskop

Oppslagstavla

Julekonsert i Seegård kirke

Søndag 15. desember arrangerer Snertingdal menighetsråd tradisjonell julekonsert i Seegård kirke. Det blir korsang med Biri Snertingdal Kantori og Gunn Inga Schiager Tofsrud blir med og spiller fiolin.

I vrimmelen av julekonserter med utøvere fra fjern og nær er det viktig og fint med de lokale julekonsertene, og vi håper mange vil komme og høre denne søndagskvelden.

Biri Snertingdal Kantori har øvd inn et variert og vakkert program med julemusikk. Det blir innslag med grupper og solister fra egne rekker. Det blir også mulighet for tilhørerne til å få være med og synge julesanger.

Organist Inger Schiager leder koret og spiller orgel.

Etter konserten serveres det gløgg og julekake på kirketorget.

Søndag 15. des. kl. 19.00

Gratis inngang.

Kollekt ved utgangen

Diakonal temareise

I 2020 skal diakonene på Diakonihuset ut på turne. Månedlig besøkes en av menighetene og diakonale temaer kommer på dagsorden. Første treff har tittelen «Kirkens omsorgstjeneste; hvem, hva og hvor?» og er i Seegård kirke 22.01.2020 klokka 18-20. Arrangementene er gratis og tanken er å legge til rette for fellesskap og utvikling av den lokale diakonien.

Beste hilsen

Kari Karsrud Korslien

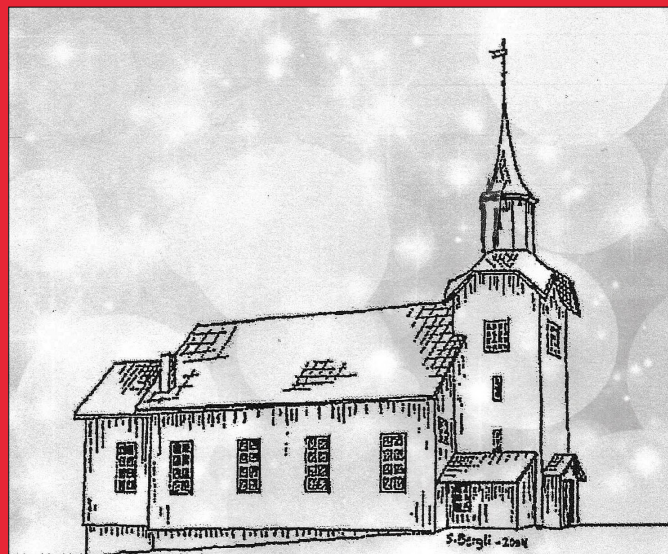
Diakon, Gjøvik kirkelige fellelsråd

Mobil: 92297269

Besøksadresse : Gjennomfaret 2

Fakkeltog

Det kommer til å være et fakkeltog, Kjenset i samarbeid med Snertingdal Trimsenter og flere andre foreninger, fra Snertingdal Omsorgsenter den 15.12.19 kl. 14.30. Enkel servering på Kjenset etterpå, og vi tror jammen nissen tar seg en tur.

Julekonsert

Snertingdal Musikkforening
Nykirke 22.12.2019 kl. 19.00

Sangsolister: Bjørnar Rognstad Elisabeth Aasheim og Edwin Framås

Gratis inngang

Snertingdal Musikkforening takker for støtten fra:
DEKKEYSTEMER AS.
Avdeling Snertingdal • Tlf: 416 58 495
e-post: post@dekkesystemer.no • www.dekkesystemer.no

Hjemmets Venner takker hjerteligst for den flotte pengegaven vi fikk ved Kjell Egil Ringsveens begravelse.

Mvh. Åse Irene Engen
Leder

Juletreff på Betel

3. juledag kl. 17.00

Tradisjonelt program med gang rundt juletreet, andakt, bevertning og åresalg. Elisabeth og Øyvind Alund m/ flere deltar. Alle er velkommen

Midtre Snertingdal Sanitetsforening ønsker alle
GOD JUL og GODT NYTT ÅR!

Takk for all støtte i året som har gått.

Styret

Nedre Snertingdal Sanitetsforening vil takke for all hjelp og støtte i vårt arbeid i løpet av 2019.

Vi vil ønske alle **en god jul og et godt nytt år!**

Formiddagstreffet i Seegård kirke

Mandag 27. januar
Mandag 24. februar
Mandag 30. mars
Mandag 27. april
Mandag 25. mai

Diakoniutvalget i Snertingdal inviterer til hyggelig felleskap i Seegård kirke med bl.a. bevertning, allsang, andakt/foredrag, trim og åresalg.

Treffet starter kl. 10.30, og varer til kl. 13.00.
Vel møtt!

5. januar Juletefest

Seegård kirke kl.1600 – Begynner med familiegudstjeneste med påfølgende JULETREFEST
Gang rundt juletreet, Servering ved Midtre og Nedre Snertingdal sanitetsforening, Nissebesøk med poser til barna. Alle er velkommen

Helge Raaholdts legat for kultur i Snertingdal

I 2001 opprettet Helge Raaholdt legat til fremme av kulturelle formål i Snertingdal, innenfor musikk, historie, med vekt på lokalhistorie, idrett og kirkelige formål tilknyttet Nykirke, herunder alminnelig menighetsarbeide. Legatstyret utgjør fire medlemmer som er satt til å forvalte legatet.

Legatets midler skal brukes til tiltak som normalt ikke dekkes av det offentlige. Legatet kan ikke søkes til driftsmidler, men til spesielle investeringer.

I 2020 skal det deles ut midler av legatets avkastning. Begrunnet søknad sendes styrets leder Per Kristenstuen, Gilbergsrovegen 685, 2839 Øvre Snertingdal innen 31.12.2019.

Takk for oss

4 år i Snertingdal menighetsråd er over. Vi vil takke alle frivillige og kirkelige ansatte for samarbeidet. Det har vært ei lærerik tid med mange aktiviteter og utfordringer.

Vi ønsker det nye menighetsrådet lykke til med arbeidet i Snertingdal menighet og ønsker alle i menigheten en fin adventstid og en velsignet og fredfull juletid.

For Snertingdal menighetsråd 2015 – 2019
Svein Øyvind Austad
Leder

Alle vi på Snertingdal Omsorgssenter vil takke alle som har bidratt på forskjellige måter gjennom året som har gått.

Ønsker alle RIKTIG GOD JUL OG GODT NYTTÅR!

Randi Skaug
for Snertingdal
Omsorgssenter

Konsert «Lys i mørket»

med Elisabeth Aasheim i
Nykirke torsdag 12.12. Kl. 19.00.

Hun synger både tradisjonelle og utradisjonelle julesanger og har med pianist Vidar Sundbakken og Gitarist Morten Ringstad. Hun ønsker alle hjertelig velkomne.

Billetter kan kjøpes i døra eller på kulturhuset.no. Billetter kr 295,- pr person.

Min salme

Jeg har valgt en salme
med julens budskap,
tekst og melodi
av Bjørn Eidsvåg:

I en natt så klar og kald,
av en ung og tapper mor.
NR 69 i Norsk salmebok 2013:

*1. I en natt så klar og kald,
av en ung og tapper mor,
i en krybbe i en stall
fødtes håpet til vår jord.
Så umerkelig, så stille,
byens gater helt forlatt.
Ingen opptog for den lille,
Lyset kom en vinternatt.*

*2. Gjeterne satt rundt sin grue,
skremtes opp av lys og lyd.
Himmelen sto i veldig lue,
engler sang om fred med fryd:
Ikke frykt, vær ikke redde,
Gud er kommet til vår jord.
Nå i natt var det det skjedde.
Gå til barnet og hans mor.*

*3. I det stille, til det små,
bringer Jesus håp og fred.
Og han kommer, da som nå,
fra sin himmel til oss ned.
Julenatt med lys og glede
minner oss om Gud som kom.
Evig er han her tilstede.
Nå står grav og krybbe tom.*

Jeg sender stafettpinnen videre
til Anne Alund Fladsrud

Mvh Sigrid Amlie Kokslie

Konsert med Gregers hes i Seegård kirke

Søndag 27. oktober arrangerte misjonsforeninga sangkveld med duo'en Gregers Hes (Gregers Lundh og Hans Erik Schei) i Seegård kirke. De utgjorde halvparten av viserock-gruppa Kari Hansa & Gregers Hes fra 1974 til 1980. Det var på denne tiden Jesusvekkelsen feide over landet, og VG hevdet at Jesus var mer populær enn Beatles. Kari Hansa & Gregers Hes var en av de musikalske spydspissene i denne bevegelsen, som uke etter uke samlet 2000 mennesker til gospelkveldene i Trefoldighetskirken i Oslo. Vekkelsen tok Norge med storm, og det skjedde spesielt mye i miljøet rundt «Guds Fred» i Oslo, der Lundh og Schei var aktive. Vekkelsen gjorde seg også sterkt gjeldende på Gjøvik og på Hamar.

I de siste årene har Gregers Lundh og Hans Erik Schei begynt å turnere igjen med både nytt og gammelt repertoar. De framførte mange friske sanger samtidig som de spilte gitar og tverrfløyte. De to fortalte også om hva som beveget seg blant ungdommer rundt om i landet på 1970 tallet.

Mange hadde møtt fram og etter konserten ble det servert kaffe og kaker og gitt en pengegave til Skjærgårdsang.

Barnesider

Fargelegg tegningen

Det var en gang en snømann som spurte en snødame om hun ville bli med på ball. Snødamen spurte da: Hvilket ball? Snømannen svarte: - Snøball

-Takk for gaven jeg fikk til jul.
-Å det var da ingen ting å takke for.
-Nei det syntes ikke jeg heller, men det syntes mamma.

Pasienten: - Doktor, doktor! Jeg tror jeg er julenissen.
-OK, men kan jeg få julegaven min?

Hva er likheten mellom en julenisse og en førsteklasing?
Svar: Begge har sekk på ryggen.

-Kan jeg få hund til jul, pappa?
-Nei, i år blir det ribbe, som vanlig!

Hvite kakemenn- og koner

100 g meierismør, smeltet
3dl sukker
2dl melk
1liter hvetemel
1ts hornsalt

Rør sammen avkjølt smør, sukker, melk og halvparten av melet blandet med hornsalt. Tilsett mer mel til deigen er passe tykk.

Dekk deigen med plast og la den stå kaldt, gjerne natten over. Kjevle deigen til en leiv, ca 1/2 cm tykk. Trykk ut figurer, og steik i steikeovn ved 175 o C i ca 7 minutter. De skal ikke bli gylne. La kakene avkjøles og tørke helt før de dekorerer med konditorfarge.

Hva husker du fra juleevangeliet?

(svar side 14)

- 1.Hva het mor og far til Jesusbarnet?
- 2.Hvilket yrke hadde far til Jesus?
- 3 I hvilken by lå stallet der Jesus ble født?
- 4.Hvilke gaver fikk barnet av de tre vise menn?
- 5.Hvem sang så fint på markene utenfor byen?
- 6.Hva het den store, fine stjerna?

Snart jul og vi spurte noen elever på Kjenset noen enkle spørsmål om jula

1. Gleder du deg til jul?
2. Hva ønsker du deg til jul?
3. Veit du hvorfor vi feirer jul?

Christina Grøndal

- Ja
- Ny telefon
- Feire at Jesus ble født

Teha Eline Tungvåg Ekseth

- Ja
- Barbie dukke
- Fordi Jesus ble født

Nikolai Stanes

- Ja
- Penger
- Jesus ble født

Even Brennhaugen

- Ja
- Penger
- Feire at Jesus ble født

Stefan Siera Gonsales

- Ja
- Penger
- Nei

Siver Seegård

- Ja
- Bogati, penger og klær
- Jesus ble født

Min kirkebok til 4 åringer

Søndag 10. november var det familiegudstjeneste i Seegård kirke med utdeling av «Min kirkebok» til 4 åringer. Mange hadde møtt fram sammen med foreldre, besteforeldre og noen tanter og onkler. Barna fulgte godt med når prest Haraldur fortalte og viste

bilder om den barmhjertige samaritan og de møtte gladelig fram for å motta sin bok.

Etter gudstjenesten serverte menighetsrådet saft, kaffe og kaker. Alt i alt ble dette en fin dag i kirken.

Foto: Bernt Nygård

Kløvertur og Dig In

Nedre Snertingdal Sanitetsforening fortsetter med kløverturene også i 2020. Vi møtes ved Skogtun annenhver torsdag kl. 12.00, går en tur og har kaffespleis på Skogtun etterpå.

Konseptet «Kløvertur» skal inneholde både fysisk aktivitet og sosial fellesskap.

Vi starter opp:

Januar: 16.01 og 30.01

Februar: 13.02 og 27.02

Mars: 12.03 og 26.03

April: 16.04 og 30.04

Mai: 14.05 og 28.05

Juni: 04.06

Vel møtt til alle deltagere, gamle og nye, i januar 2020!

Det er mange sanitetsforeninger

som arrangerer kløverturer, en annen basisaktivitet som NKS har utarbeidet er «Dig In – smart mat for ungdom».

Nedre Snertingdal Sanitetsforening ønsker å gjennomføre matkurset «Dig In» for ungdom i bygda vår. Tilbudet vil bli gitt til 10. trinn ved Snertingdal skole.

Det hele er i planleggingsfasen, og det planlegges oppstart i mars 2020, med fire ettermiddagskurs.

«Dig In» er et godt tilrettelagt og standardisert opplegg som fokuserer på sunn og næringsrik mat som ungdommen kan lage. I tillegg er det et avsnitt om økonomi, og videre trekkes psykisk helse i ungdomsårene inn i opplegget.

Vi vil innhente personer med kompetanse innen de forskjellige

fagfelt, og som har god erfaring med å kommunisere med ungdom.

Det vil bli gjennomført et introduksjonsmøte for elver på 10. trinn i skoletida, med hjelp fra personer fra «Trygg Oppvekst».

Det er første gang vi utprøver dette og håper at presentasjonen av «Dig In»-opplegget formidles på en måte som fanger ungdommens oppmerksomhet og lysten til å bli med.

Vi i Nedre Snertingdal Sanitetsforening håper at opplegget lykkes, slik at det kan gjentas hvært år. I tillegg er det spennende med nyskapende opplegg i sanitetsforeningens arbeide. Det gir ny inspirasjon!

Tekst: Elisabeth Kruse

Prosjekt «Etter skoletid» på Kjenset

Flerbrukshuset er akkurat ferdig og brukstillatelse på huset er i orden. Oppstart prosjekt «Etter skoletid» startet i uke 46. Inger Karin Ø. Lønnum er ansatt i 30 % stilling og har ansvaret for dette prosjektet, med god hjelp fra frivillige. Frem til jul er dette et tilbud på tirsdager for ungdomstrinnet (kl. 14.00 - 16.00), og onsdager for mellomtrinnet (kl. 14.00 - 16.00). Det har vært en positiv oppstart av tilbudet.

Onsdag 20. møtte vi elever fra mellomtrinnet på skolen. Da de 26 elevene kom var pizza bakingen i gang og noen av elevene fikk være med å gjøre det ferdig. Mens de ventet spiste de frukt og grønnsaker, spilte spill og musikk. Det så ut som alle trivdes og hadde det bra. Kanskje de slapp å komme hjem til tomt hus en dag, hvis foreldrene var på jobb.

Primus motor på Kjenset og styremedlem Lars Ligaarden slår av en prat med Inger Karin Ø. Lønnum som er nyansatt

Offisiell åpning av huset avventes til all inventar er på plass. Vi tror det blir åpning på begynnelsen av nyåret.

Det kommer til å være et fakkeltog, i samarbeid med Snertingdal Trimsenter og flere foreninger, fra Snertingdal Omsorgsenter den 15.12.19 kl. 14.30. Enkel servering på Kjenset etterpå, og vi tror jammen nissen tar seg en tur.

Vi gleder oss til at flere kan ta flerbrukshuset i bruk, og vi har tro på at huset vil fylles med flere aktiviteter i 2020, bare vi får det formelle på plass forteller styreleder Anne Toril Klette.

Foto: Bernt Nygård

Maja Heltene Olsen og Isabella Marie Slettum Aaslund hjelper til med å lage pizza

Medlemmene i Midtre Snertingdal sanitetsforening har strikket sokker som barna kan bruke når de er på Kjenset

Inger Karin kjevler ut en pizza leiv

Maja og Isabella Marie er spenstige damer

Lars serverer pizza til barna

Jentene koser seg med piza. Fra venstre: Milla, Tuva, Elvira, Alma og Thea

Juletanker

Midt i hårdest vinter skjedde det en gang:
Som i jern lå jorden under vindens sang,
Sneen la et teppe over iskald jord
midt i hårdest vinter ble Maria mor.

Dette er det første verset av julesalme skrevet av Cristina Rosetta og den er tonesatt av Svein Ellingsen. Mine tanker er, når jeg synger den sangen, tilbake der det skjedde. Maria og Josef hadde fått befaling om at de skulle skrives inn i manntall og da måtte de dra den lange veien til Betlehem. De var nok både slitne og trøtte da de kom frem og Maria følte på seg at barnet ville komme snart. Men hva var det som møtte dem? Folk og leven over alt og stengte dører. Det eneste de ble tilbudt var å få husrom i en stall. I andre verset i salmen står det:

Han som skulle fødes var Guds sønn
Hvor var husrom,ingen hørte Josefs bønn.
Josefs bønn.
Men en stall ble åpnet for de to til sist
og Maria fødte Jesus Kristi.
Og i den fattigslige stallen med sovende dyr rundt seg, ble Jesus født.

Det tredje verset er slik:
Engler og kjeruber kledd i himmelsk drakt,
kunne ha vært samlet om han og holdt vakt.
Men ved krybben ser vi ingen englehær.
Josef og Maria kneler der.

En skulle jo tro at når Guds egen sønn skulle fødes så ville det vært i flottere omgivelser. Men, nei, Jesus ble født i en mørk, kald stall og bare med Maria og Josef og noen dyr rundt seg. Ute på Betlehems marker holdt noen gjeterer til. De satt rundt et bål, både for å holde varmen, men også for at de ville dyra ikke skulle bli for nærgående. Plutselig viser noen engler seg for dem og forteller dem om hva som har hendt der i stallen i Betlehem. Gjeterne ble nok veldig redde, men de trodde på hva som ble fortalt dem. De dro inn til Betlehem hvor de fant Jesubarnet, Maria og Josef. Det står at gjeterne fortalte hva som hadde skjedd der ute på markene. Da forsto Maria og Josef at Jesus var Guds sønn. Og Maria gjemte ordene i sitt hjerte.

Denne historien er like aktuell idag. Den unge jenta som blir med barn. En gutt som blir far uten kanskje ikke å være helt klar for det. Alle vi som står på utsida og kommenterer. Baksnakkelser og utestenging fra det gode selskap. Vi som har så nok med oss selv, som går forbi tiggeren som sitter der med koppen sin. Den narkomane som står der med bladene sine. Vi som er livende redde for alt som er fremmed for oss: Den mørkhudede som vi ser på som kriminell, dama med hijab og burka som virker frastøtende.

Men da skal vi huske på Jesus: Det var nettopp i slike kretser han var den tida han var på jorden. Han så bak fattigdommen og inn i hjertene. Han spiste med tollere som fariseerne så på som store syndere. Han sier til de som vil steine den prostituerte: »Den som er ren, kan kaste den første sten». Han sier også at det dere gjør i mot en av disse mine minste, gjør dere også mot meg.

Så la oss møte jula og det nye året med forsett om å ikke møte mennesker med fordommer og mistenksomme blikk. La oss være rausere og inkluderende, så vil vi oppdage vi får et rikere liv. Det siste verset i salmen lyder slik:

Hva kan jeg vel bringe med meg inn til ham?
Hvis jeg var en hyrde gav jeg ham et lam.
Hvis jeg var en konge, gav jeg gull, men nå?
Hva har jeg? Mitt hjerte skal han få.
Og det kjære alle sammen er det Jesus ønsker seg av oss.
For som han sier i Matteus evangelie:
Å, se jeg er med dere alle dager inn til verdens ende.

God jul og godt nyttår.
Hilsen Åse Irene Engen

Tilbud og aktiviteter ved Snertingdal Trimsenter

Man trenger ikke være medlem for å delta på aktiviteter ved Trimsenteret. Foruten faste timer og et døgnåpent senter, så har vi også ulike tilbud ellers. Man kan melde seg på enkelt-timer, kurs, eller andre typer aktiviteter. Trening er ikke bare trening. Her har vi fokus på det sosiale, og at man føler seg komfortabel med å trene. Uansett alder, trening skal gi mestring, energi og glede!

Hver mandag i høst har Ida Toppen ledet en gjeng med barn og unge i salen på Trimsenteret.

Her er det fokus på dans, lek og moro. Med over 40 deltakere fordelt på to grupper, så er det fantastisk at Ida har god kontroll og det er gøy å se gleden som barna viser ved dansen! Vi gleder oss veldig til avslutningen som er den 15. desember. Da blir det dans, korpsmusikk, gløgg og pepperkaker ved Snertingdal Omsorgssenter. Videre blir det fakkeltog derfra til lavvoen ved Nærmiljøparken! Her blir det salg av nissegrøt, kaffe og kaker.- og kanskje kommer nissen også??

Med så stor interesse, så sier det seg sjøl,-- vi er i gang igjen på nyåret!

Ung på trimsentret

På nyåret er vi i gang igjen med nytt treningstilbud for alle på 7.-10. trinn. Her får man prøve ulike treningsformer med instruktør tilstede. Tilbudet passer for DEG som har lyst til å trene, uansett hvilken form du er i. Her er foku-

set mestring, treningsglede og ikke minst det sosiale! Tilbudet er rett etter skoletid, da venter fruktfat og treningsinstruktør. Det hele avsluttes til våren med gokart-kjøring!

Vi gleder oss til ungdomstreninga.

Seniortrim

Hver fredag møtes en flott gjeng til seniortrim. Tilbudet har blitt svært godt mottatt der en solid gjeng er fast inventar. Det er så moro når man får kommentarer som ; - ”nå har je itte vondt i hofta lengre” eller andre lignende utsagn! Her er det rom for mye humor, mestringsfølelse og - rett og slett bli sliten! !

Fokuset er forebygging mot fall, livsstilssykdommer som diabetes, høyt blodtrykk og lignende. Det er aldri for sent å begynne å trene! Med tilrettelagte øvelser, fengende musikk og ikke minst kaffepraten til slutt, så ønsker vi flere seniorer velkommen på timen! Siste fredag før jul blir den 13. desember, men vi er selvfølgelig i gang igjen på nyåret!

Personlig trener
Siste nytt på Trim-

senteret er dette fine trekløveret! Disse jentene har tatt personlig trener-utdanning. Trenger DU hjelp til å komme i gang eller å nå dine mål? Ja, så kontakt oss! Sammen kan vi gjøre en endring og nå dine mål!

Trimsenteret ønsker alle lesere en aktiv og fin forjulstid!

Snertingdal Trimsenter-
gjør bygda sprekere!

v/Mai Tove Sveum
95494713

Julelyrikk-hjørnet

Adventstid... Vi henger opp adventstjerne, tenner fire lys i adventslysestaken i løpet av desember. Vår julesang-tradisjon er stor, og julekonsertene med lokale kor eller kjente artister er i desember- måned mange. Det er julemesser og julemarkeder, tilbudet er stort.

I tillegg har vi våre egne førjulstradisjoner med juleverksted, bakedager, julemat-forberedelser, lucia-feiring osv. Førjulstiden virker å være fylt av varme og fellesskap – men virkeligheten er nok mer sammensatt...

Anne Grete Preus har skrevet en dyp og fin tekst over dette temaet:

Alt det som skinner

*Det skinte av engler og hyrder på marken.
Av konger og folk der, en far og en mor.
Det skinner av barnet som kom hit med håpet
om å forbinde himmel og jord.*

*Det skinner av henne som står på et hjørne
i alt for tynn kjole og fryser seg blå.
Av gutten på åtte som ber gode makter
sikre ham gaven han håper å få.*

*Alt det som skinner
er ledd i en lenke.
Liv etter liv.
Ord etter ord.
Med alt det vi er
og alt vi har hatt.
Det skinner som stjerner
en Betlehems natt.*

*Det skinner av ham som vil feire alene
og syns det gjør godt med litt høytid i blant.
Og henne som synger mens tårene triller
Deilig er jorden, selv om det ikke kjenns sant.*

*Det skinner i blokker og hus i desember.
Av blankpusset glede av alt som skal skje.
Av ivrige hender og alt som skal rekkes
før klokkene ringer og folk setter seg ned.*

*Alt det som skinner
er ledd i en lenke.
Liv etter liv.*

Ord etter ord.

*Med alt det vi er
og alt vi har hatt.
Det skinner som stjerner
en Betlehems natt.*

*Det skinner av blanke blikk i desember.
Av ensomhet i de fulleste rom.
Av hemmeligheter som brenner i hjertet.
Av en for mye og en stol som står tom.*

*Det skinner av en juletom gate
og i minnenes land nå med høytid og fri.
Av henne som har hatt sin første jul i Norge.
Av det vi har fått og det vi fikk gi.*

*Alt det som skinner
er ledd i en lenke.
Liv etter liv.
Ord etter ord.
Med alt det vi er
og alt vi har hatt.
Det skinner som stjerner
en Betlehems natt.*

*Det skinner som stjerner
en Betlehems natt.*

Tekst: Elisabeth Kruse

Gratulerer med valget og tusen takk!

Over hele landet har det vært lagt ned mange arbeidstimer i å arrangere årets kirkevalg.

Tusen takk til alle ansatte, folkevalgte og frivillige som har stått på for at valget kunne avvikles med kvalitet, som et fritt og hemmelig valg. Dere har gjort en kjempejobb!

Er det verdt alle pengene og all arbeidsinnsatsen? Demokrati måles ikke i penger. Muligheten for medbestemmelse for alle medlemmer i kirken, er en viktig verdi i en landsdekkende og demokratisk folkekirke. Å stemme er å vise engasjement og «tommel opp» for kirka. Å legge til rette for at dette kan skje, er en svært viktig oppgave. Vi har 3,1 mill stemmeberettigede. Hvis alles medbestemmelse skal være reell, må kirkevalget skje med profesjonalitet og kvalitet i alle ledd. Det har dere bidratt til!

Nå skal kirkevalget vurderes og evalueres før Kirkerådet allerede neste år begynner å tenke på valgordning og gjennomføring om fire år. Det vil alltid være rom for forbedring. Og også forenkling. Men kirkevalg vil uansett kreve ressurser på alle nivå i kirken også neste gang. Det er et hedersarbeid for å sikre at alle medlemmer kan vise sitt engasjement gjennom sin stemmeseddel.

Og til dere som nå er valgt inn i Kirkemøtet: Gratulerer med valget, jeg gleder meg til å samarbeide med dere.

Ingrid Vad Nilsen, direktør i Kirkerådet

Advent

*Det er så kaldt i landet der vi bor,
og vintermørket ruger tunkt og svart-,
og tvilen råder mer enn vi tror
på lyset som må komme snart.*

*Noen venter med lyset tent i undringen
i adventidens tvil og mørke natt
og søker varmen der i lysringen
når tiden synnes vond og bratt.*

*Kan vi tro hva profetordet rommer?
Er det sant at tiden er så nær?
Skal vi møte kongen når han kommer
og få se han slik han er?*

*Vintermørket rår i landet der vi bor,
men vi venter kongens komme.
Hjelp oss med fasthet i vår tro
til ventetiden vår er omme.*

Hentet fra diktsamlingen: Mellom linnea og tistler av Leiv Ligaard, født og oppvokst i Snertingdal

Nytt menighetsråd

Foran fra venstre: Marianne Haugen, nestleder, Sigbjørn Bergli, sokneprest Haraldur Ø. Gunnarson, Gunn Marit Bjørklund Schrøder, 3. varamedlem og Ole Wilhelm Skundberg. Bak fra venstre: Lene Toppen, vararemedlem kirkelig fellesråd Gjøvik, Siv Engen, 4. varamedlem, Britt Stensvold, 2. varamedlem, Kjell Josef Skundberg, leder og Sigrid Amlie Kokslien, medlem kirkelig fellesråd Gjøvik. 1. varamedlem Kai Evenstuen var ikke tilstede da bilde ble tatt.

Salmekonsert med Hanne Moesgaard Skjesol

Prestefamilien på Biri mistet sønnen Bjarte på 11 år i en trafikkulykke høsten 2014. De gikk en hard tid i møte, og moren Hanne, prest i Biri, brukte salmer og sanger for å komme gjennom sorgen over sønnen. Nå i sommer holdt hun først en sommerkonsert i Biri kirke og har i høst fulgt opp med tre salmekonsserter med et utvalg salmer og sanger hun har funnet trøst og støtte i under bearbeidinga av sorgen. De tre konsertene nå i høst ble tidsmessig lagt til minnearrangementene knyttet til Allehelgens-dagen i Den norske kirke. Den første ble holdt på Lillehammer. Så fulgte Hunn kirke på Gjøvik, og til sist Seegård kirke torsdag 31. oktober. Budskapet ble vakkert sunget av Hanne Moesgaard Skjesol, med fint pianoakkompagnement av Morten Wentzel.

Rundt 120 var møtt opp denne kvelden, og publikum ble invitert til å synge med på flere av salmene. Hannes valg var falt på kjente og kjære salmer, hvor flere hadde en undertone av håp i seg. Mange av melodiene var folketoner fra ulike regioner i Norge – eller fra utlandet. Det var også islett av jazz samt salmer og sanger som er blitt laget i de seinere år. Først ut var tre vers av I himmelen, i himmelen, en klassiker i forbindelse med allehelgen. Her sang Hanne alene, mens Wentzel spilte ett vers uten sang til. Salmen har tekst fra 1622 og melodien er en norsk folketone. Alltid freidig når du går var den første salmen Hanne M Skjesol lærte utenat, en salme som kan gi trøst hvis du er mørkredd – eller når du har en tung stund. I kirkelig sammenheng kan den brukes i nær sagt alle sammenhenger. Lina Sandells kjente Bred dina vida vingar med svensk folketone fra Skåne var neste på programmet, før jazz bredte seg i kirkerommet, med My funny Valentine, en av Frank Sinatras kjente sanger – en nydelig jazzmelodi, hvor kjærligheten er i fokus, et litt annen perspektiv enn de andre sangene denne kvelden.

Så fulgte Lær meg å kjenne dine veie, en salme der Hanne Moesgaard Skjesol hadde valgt å endre teksten mot slutten av tredje vers slik at den passet bedre for hennes vedkommende ved tapet av sønnen; siste linje lyder «... gir oss mere enn den tok.» Hannes versjon ble «... gir oss mer enn vi forstår». Denne ble avløst av Erik Byes Jeg synger meg en blå, blå salme, som er kommet med i den siste utgaven av salmeboken. Her kunne Hanne se for seg sommer ved vatnet, i robåt rundt på Mjøsa, lyse netter, alt det gode – og våkenetter når livet er blått. Her måtte det bli allsang. Neste salme, Eg veit i himmelrik ei borg, er opprinnelig tysk, fra før år 1600, og ble oversatt til norsk på begynnelsen av 1900-tallet. Også her spilte Morten Wentzel ett vers alene på piano.

Resten av konserten var «viet» å søke lys og kraft. Se, solens skjønn lys og prakt har melodi fra Vang i Valdres mens teksten ble oversatt til norsk i 1734. Solrenning sæle ble skrevet av Mathias Skars i 1915, for øvrig en slektning av John Olav Skard. Den er sjelden å høre i dag, unntatt i korskammenheng. Melodien er en norsk folketone fra Ryfylke. Han sto

opp før dagen demret er blant de nyeste salmer i salmeboken, med original tekst og melodi fra 1988, oversatt til norsk i 1999. Salmen stammer fra keltisk fellesskap – og kan bidra til at en kan snakke om lys, håp og sol. På begge de to siste spilte Wentzel pianosolo på ett vers.

Siste innslag var Du må tru på vår av sangeren og jazzmusikeren Frida Ånnevik fra Hamar. Sangen er opprinnelig skrevet av en gruppe sangere/musikanter – og oversatt av Ånnevik. Det ble en spesiell kveld i kirken, en kveld som motiverer til ettertanke, med vakker sang og musikk.

Tekst: Magnar Sjevelås

Løsning barnesider
1. Maria og Josef
2. Snekker
3. Betlehem
4. Gull, røkelse og myrra
5. Et kor av engler
6. Betlehemssjøerna

Trekningsliste Menighetsbasaren 2019

1.Vannkoker: Erlend Hasle, 2.Skjerf: Berit og Arnulf Bergli, 3.Papirholder: Julie Holm, 4.Sengesett: Trym Slettaløkken Engen, 5.Puslespill: Eva Ulven Hoff, 6.Strikket lue og genser: Kari Grøterud, 7.Blandebatteri: Ole W Skundberg, 8.Bok + penal og blyant: Karen Tomter, 9.Gavekort Rudshøgda kro, kr.530.-: Einar Skøyenengen, 10.Gavekort Elise Klette, fotpleie: Ole Skonnord m/frue, 11.Syltetøyglass: Sveinar Bjøntegård, 12.Termos: Mary Frydenlund, 13.Gavekort Snerthingdal Auto, kr.250.-: Aud Ødegård, 14.Kakeform: Birgith Brennhagen, 15.Sitteunderlag: Inga Bjerkås, 16.Stretchlaken: Laila Refstad, 17.Gavekort Sentrum blomster, kr.250.-: Lilly Olsen, 18.Serveringsbrett: Vetle Ringsveen Engen, 19.Fleepledd: Sunniva Frich, 20.Fleepledd: Grete og Knut Stenseth, 21.Håndklær: Amalie og Stine Kasenborg, 22.Hårprodukter, Hendrix frisør: Randi og Frank Solbakken, 23.Peppa Gris spisesett: Lillian og Per Magne Stenseth, 24. 6 glass Rosendahl: Lillian og Per Magne Stenseth, 25.Bok: Bienes historie: Kjell Skundberg, 26.Thermokopp: Sigmund Alund, 27.Gavekort Peppes Pizza: Margot Hellerud, 28.Tacosett: Oddvar og Randi Stenseth, 29.Skjerf fra Sentrum blomster: Erik Leander Sørensen, 30.Vannkaraffel: Edit og Olav Ringsrud, 31.Trebolle fra John Bergli: Liv Ringvold, 32.Verktøykasse: Lillian og Per Magne Stenseth, 33. Skrutrekkersett: Molly Brobakken, 34. DAB-radio: Inger Lise Sveum, 35. Gavekort fra Ole Erik Skonnord: Ingrid Hunvik Skundberg, 36. Pressskanne: Asmund Haugom, Thermokopp: Even Fougner, 37. Thermokopp: Rune Hansen, 38. Barnekopp + tallerken: John Georg Stensvold, 39. Pledd: Anne Baksetersveen, 40. Dukke: Amalie Kasenborg Eide, 41. Lys + servietter: Nina Gillerhaugen, 42. Skål og kopp: Oskar Ulvesveen, 43. Saft fra Etnestad: Lillian og Per Magne Stenseth, 44. Traktor m/tømmerhenger: Arne Fladsrud, 45. Sitteunderlag: Barbro Johanson, 46. 2 sengesett: Kari og Rolf Kletthagen, 47. Bok: Saftig og lekker biff: Leif Olav og Bjørg Kokslie, 48. Bok: Deilig smoothie: Eva Hoff, 49. Lampe: Anne Lise Åslund, 50. Lampe: Mary Frydenlund, 51. Ullvangsokker: Randi Stenseth, 52. Duftpinner: Karin og Harald Ødegårdstuen, 53. Lekemotorsag: Anne Helene og Magne Engen, 54. Dusjarmatur: Anne Grete og Kjell Skundberg, 55. Spillmagasin: Margot og Hans Fladsrud, 56. Fruktasjetter: Bjørnar Henriksveen m/fam, 57. Kari Traa sokker: Bjørg Åslund, 58. Heklet pledd: Lilli Skiaker, 59. Fuglebok: Håvel Lønnum, 60. Spill – stor i kjeften: Lene og Normann Bekkelund, 61. Grytekluter + såpe: Karl Ivar Grøterud, 62. Gavekort fra Heim: Helga Udahl, 63. Strikkevotter: Håvel Lønnum, 64. Kaffe + drikkeflaske: Eva Kletthagen, 65. Liten pung: Ingvild Granseth, 66. Gavekort 30 egg fra Midtre Ekern: Hanne og Arne Smedstuen, 67. Gavekort 30 egg fra Midtre Ekern: Hanne og Arne Smedstuen, 68. Lue: Torild og Arne Åslund, 69. Lue: Gudrun Baksetersveen, 70. Babybukse: Laila Refstad, 71. Matkorg fra Coop, Snerthingdal: Tuva Nygård Rudnå og 72. CC-gavekort, kr.3000,- Knut Pedersen.

Årets menighetsbasar- ny rekord

Loddsalget ved årets menighetslotteri / basar innbrakte en brutto inntekt på kr. 58.255,-. Det er ny rekord! Det er gjort en kjempemessig jobb fra menighetsrådet, varamedlemmene og alle andre frivillige for å nå dette resultatet. Menighetsrådet takker alle som kjøpte lodd og ellers alle andre som bidro til dette gode resultat ved loddsalg og gitte gevinster. Etterat 8000 kr i utgifter er trukket ifra sitter vi igjen

med en fin sum som gjør oss istand til å fullfinansiere kjøpet av lameller til solskjerming i Seegård kirke i 2018. Under basaren var det salmeprogram med Biri Snerthingdal kantori og servering av kaffe og kaker. Basaren var det siste store oppdraget for avtroppende menighetsråd.

Svein Øyvind Austad

Kjell Skundberg, Sissel Skårstad, Birgit Brennhagen og Eli Aalseth hjalp til med trekningen av gevinstene

50 års konfirmanter i Snertingdal 2019

Menigheten, ved Menighetsrådet, inviterte konfirmanter fra 1969 til hyggelig samvær i Seegård kirke. Presten Haraldur presenterte gjestene, som etter tradisjon i bygda dekker noen fra årskullene 1953-1954 og 1955. De som skulle gå skole på Gjøvik ble konfirmert da de var 14 år, mens de som gikk framhaldskolen på Dalheim gjerne ventet ett år.

Menighetssalen var pyntet til fest, og av 40 inviterte var

det 20 som møtte opp, noen med følge. Etter gudstjenesten gikk praten livlig. Selv om mange at dem bor i Snertingdal, var det noen man ikke dro kjensel på ved første øyekast. For noen utflyttede var det nok kanskje 35 år siden siste kontakt. Det var deilig servering med snitter, før kaffe og kake. Det avtroppende menighetsrådet bidro til en trivelig fest hvor alle koste seg.

Foran fra venstre: Sokneprest Haraldur Örn Gunnarson, Arne Olav Baksetersveen, Olav Fladsrud, Karin Ulvesveen Lundhaug, Ingebjörg Sveen Översveen, Bente Olstad, Liv Karin Røstad Silihagen, Anne Lise Markeng, f. Fruseth, John Olav Toppen og Johannes Åslund. Bak fra venstre: Harrien Pedersen, Trond Markeng, Svein Erik Hasle, Arnfinn Hagestuen, Leif Ragnar Nyseth, Torgeir Ringvold, Mathias Gaaserud, Olav Gaaserud, Lars Gunnar Skundberg, Arne Ambjør og Roy Haugland

Snertingdal Pensjonistforenings basar 2. oktober 2019

Trekningsliste: 1: Badehåndkle 2 stk.: Ivar Haugen m/fam., 2: Vetle R. Engen, 3: Barnebok: Odd Børresen, 4: Salatslynge: Ivar Skundberg, 5: Knivsett: Ragnhild Ryttersveen, 6: Regnfrakk: Torhild Haugerud, 7: Lysslyng: Leif Grøterud, 8: Frukt-te: Marit Skia-ker, 9: Duftpinner: Laila Överstad, 10: Servietter og lys: Borghild Överstad, 11: Skjerf og smykker: Arild Sveum, 12: Truger: Karen Tomter, 13: Fleece-pledd: Marie Lovise Stensvold, 14: Blomsterkanne: Harald Sveum, 15: Truger: Southya Vasant, 16 Fleecepledd: Sofie Brennhagen, 17: Genser: Stein Hoffsbakken, 18: Regnfrakk: Lilly U. Olsen, 19: Bukse: Sandra Överstad, 20: Lett vindjakke: Gaute Kvernsveen, 21: Nisser og servietter; Björgunn Neråsen, 22: Vase: Turid Tveit, 23: Regnfrakk: Solveig Alund, 24: Pute: Emund Översveen, 25: Pute: Marie Bråten, 26: Duk: Bjørn Egil Nordseth, 27: Pologenser: Ingrid og Andreas Bergli, 28: Bok: Gjøvik 1940_45: Mathias Hagaseth, 29 Veske: Erik Hasli m/fam, 30: Kurv: Anne Baksetersveen, 31: Veske: Rakel Nordseth, 32: Bag: Aud Lønstad, 33: Regnfrakk: Rolf Klethagen, 34: Barbersaker: Ingrid Nordseth, 35: Gjøvik-bok/pølse: Tor Andre Bergli m/fam, 36: Vannkoker: Hans Berntzen m/fam, 37 Gavekort fra Sentrums Blomster: Robin Olsen, 38: Gavekort fra Coop: Jan Tore Alund m/fam, 39: Verdikort fra Snertingdal Auto: Solveig Andersen, 40: Gavekort fra Rigmor Skaug: Jon og Unni Haugerud, 41: Gavekort fra Sentrum Blomster: Erik Nordrum, 42: Nakkestøtte: Venke Fladsrud, 43: Pæreskinke: John Bergli, 44: Pæreskinke: Ingrid Grøterud, 45: Spæreskinke: Ingebjörg og Bjørn Översveen, 46: Såpe og tannkopp: Ingrid Haug, 47: Vannkoker: Terje Andre W. Gylterud, 48: Gavekort Coop, kr. 250,- : Torild Aaslund, 49: Gavekort Coop 500,-: Reidun Bergshaugen, 50: Termos: Tom R. Ulvesveen, 51: Ildfast fat: Southya Vasant, 52: Regnfrakk; Egil Sørum, 53: Lyslykt: Dagrun Havro, 54: Gavekort Coop kr. 250,-: Ingebjörg og Bjørn Översveen, 55: Sengesett: Morten Walheim, 56: Bits-sett: Gro Öygard, 57: Pledd: Storm Översveen, 58: Gavekort Coop 500,- Björg Engen, 59: Gavekort Coop 250,- Emma Tofsrud, 60: Gavekort Coop 500,- Solveig Ulvesveen, 61: Dyne og pute: Petter Kvalsvik, 62: Stavmikser: Torhild og Ingolf Haugerud, 63: Bilde: Anne Sveum, 65: Barnevotter og lue: Borghild Överstad, 66: Ryggsekk fra Trimsenteret: Bjørn Översveen, 67: Matkurv fra Coop: Bjørn Sveum, 68: Kopp i eske: Simen Ruud, 69: Kasserolle: Sylvia Wikstrand, 70: Forandringspakke: Eva Klethagen, 71: Bok – Raskt i gang: Lars L. Seegaard, 72: Bok – Bakeglede: Camilla og Henrik Sveum, 73: Drill: Johan Gjestvang, 74: Vaffeljern: Southya Vasant, 75: Høstlyng: John og Unni Haugen, 76: Pledd: Marie Sveum, 77: Gavekort fra Trimsenteret: Berit og Arnulf Bergli, 78: Gavekort fra Trimsenteret: Willy Lundhaug, 79: Kaffe: Jenny Loeng, 80: Sengesett: Tom Vangen, 81: Lyslykt: Bjørn Egil Nordseth og 82: Gavekort 3000,- kr.: Solfrid og Kjell Ödegårdstuen.

Livets høytider. Fra Biri-Snertingdal

Bygdebok Bind II som kom ut i 1953

Juletradisjoner

Julen var den største og festligste høytid og trengte derfor store forberedelser, især fra kvinnfolkas side, med vask og pynt, brygging og baking. Det gjalt å ha god forsyning på mat og drikke. På stabburet mye kjøtt, flesk og pølse, mjøl i alle bærer, digre flattbrødrøver, kakebrød og lefse, men framfor alt mye og godt maltøl og mye brennvin.

Nå skulle alle få gode dager ei stund med lite arbeid og mye kvile, med god mat og drikke og mye moro. Derfor gjaldt det å gjøre unna så mye som mulig av alt slags arbeid. Det var kjørt hein høy og ved. Husmennene kom kl. 2-3 om juleftasmorgen og hogg opp juleveden. Var det mørkt, gjorde de opp varme på skålplassen. Tørr bjørkeved og granved ble båret inn og ladd opp i store lag i peisroa, feite tyristikke og neverkruller til nøring lagt opp. Kjøredskap, rokk og vevstol var satt bort og skulle få kvile til over nyttår minst. Når husmennom var ferdige ved 1-2 tida, skulle de inn og ha grislabber og dram. Et gammalt ord sa at de skulle ha en dram for hårt bein, og da var det et mesterstykke å bære ut beina uten å vakle.

Fugleband skulle settes opp før kl. 12 og stå eller kors over dørene til kjøkken, stabur, fjøs og stall og øks ved brønn eller kjelle til vern mot all slags fanteri. Budeia gjorde seg tidlig ferdig i fjøset, men også dyrene skulle ha jul og litt bedre mat enn ellers. Kyrne fikk godt høy og et ekstra kornband med de ord: «Et væl og trives væl, i kveld er det julkveld, kua mi.» Når kirkeklokkene tok til

å ringe, skulle de være ferdige med alt arbeid. Nå var det helg, jula var begynt.

Alle samlet seg festkledd i det store kjøkken. På peisen spraka varmen lystig, på bordet var det kvit duk med lys i messingstaker. Husbonden skjenkte alle en dram, og de ønsket gledelig jul til hverandre. Flere steder brukte husbonden å lese juleevangeliet, og folk sang en salme før og etter, eller de sang en salme ved maten og holdt bordbønn, om de ellers kanskje ikke brukte det. Somme steder brukte de to kveldvorer, først melkegryn og fisk, siden stek, svin eller sauribbe, lefse, sylte, smør og kaku, dram og maltøl til drikke.

Så ble julegavene delt ut. Det var gammel skikk at tjenerne skulle ha julegave, om den enn var å betrakte som en del av deres lønn. De fikk alle en pott brennevin til julemoro, jentene dertil et julelueemne og et par kakebrød, guttene et klesplagg, et vottepar, hoseband e.l.

Utover kvelden fant de på ymse moro, hvor barna også var med. De lekte blindtjuv, tente julstubb, dompe steik o.a. Jentene skulle ut å lye

hvem skulle bli ektemaken deres, eller de kunne prøve om de skulle flytte i årets løp. Når de sparket av seg skoen og den falt med tåa ut mot døra, skulle de flytte, men bli still om den falt med tåa inn mot stua.

Julelysa skulle ikke sløkkes julekvelden, men brenne utover natta til de brant ut. Heller ikke skulle varmen sløkkes. Det ble lagt noen store bjørkekubber på peisen før de la seg, det var julekvelde- kubber. Varmen skulle ha sitt offer. En smule av hvert slags mat ble lagt på glopanna og lagt ved varmen i peisen før de la seg. Maten skulle stå på bordet hele jula. Somme satte bort smør, kjøtt og slikt, men brød og ost skulle stå igjen. Slapp en ned noe, skulle en ikke ta det opp igjen før om morgenen. Var det matsmuler som datt ned, og de ble borte om natta, hadde det vært noen på besøk og tatt dem. Fant en korn som var trinne, ble det et godt år, men dårlig om de var tynne. Ingen måtte slå ut vaskevatt. Fant en korn som var trinne, ble det et godt år, men dårlig om de var tyne. Ingen måtte slå ut vaske- eller badevatnet julekvelden, men la det stå til dagen etter.

Alle disse skikker viser klart at de har sine røtter i eldgammel tro og tankegang. Hvorfor skulle lysene brenne, varmen holdes vedlike og maten stå på bordet om natta? Det var tydelig at det var noen som var ventet, og det kunne neppe være andre enn de avdøde fedre, som en fremdeles trodde holdt til i haugen eller levde som underjordsfolk. Vi minnes folkevisa om haugebonden som «dansar og rimar» og således holder fest julekvelden. Han blir harm på bonden som ikke overholder gammel juleskikk, men går ut om kvelden for å finne limer. Han

er også harm fordi han ikke lærer sønnene sine respekt for de døde, for «de stukar uti halline mine kvar heilage joleftaskveld».

Denne haugebonde har fått mange navn: Haugebonde, gardvor-gardbeskytter- tuften eller tuftkallen, fordi han holder til på tuften eller tunet. Han kalles også tomten eller tomtegubben. Flere forskere hevder at også huldrekallen er en forloren tomtegubbe. Han har jo en hel familie, huldrefolket, som da kan være representanter for slektens andre avdøde. Huldrefolket er lett å kjenne igjen som opprinnelig mennesker. De ligner bygdefolket i adferd og vesen, de har gard, sæter og buskap, de holder barnsøl og bryllup, har prest og kirke, deltar i krig osv. De vil gjerne komme i forbindelse med folk, bytte unger eller gifte seg med dem. De blir dog ikke helt som andre folk. De har rompe, som viser at de er hedninger, og folk av hulderslekt blir aldri helt som andre, slik som sagnet om Lundeætten viser.

Da kristendommen kom, ble alt hedensk vesen forbudt og tomten ble til nisse og forvist til fjøs og låve og offeret eller maten brakt ut i form av julegrøt og øl eller nysilt mjølk i fjøset. Nissen kjennes igjen som den gamle ættefaren i at han er gammel og grå, med kvitt skjegg, og deri at tross han er liten, har makt og myndighet og tar vare på gard og slekt. I Biri skulle ingen dører være låst i jula, det skulle ikke være noe som hindret de besøkende.

Men det var neppe fordi de var velkomne, men heller av frykt det ble stelt i stand for dem. Det forstår vi av at folk satte stål og kors over dørene og skjøt et kraftig skudd over garden julekvelden til vern og beskyttelse. For det var alltid i julen de var mest på ferde.

Et annet trekk som viser at julen har rot i eldgamle forestillinger, er at det var en ete- og drikkefest fram-

for noen annen. Hvorfor? Det gir biskop Erik Pontopidan oss beskjed om, som i 1736 skrev: «Man troede i gamle dage at jo mere umådeholdne man i julefesten gjorde sin vom tilgode, des fruktbare et år blev man lykksaliggjort med.»

Det er fruktbarhetens magi vi har foran oss. Måltidet og drikken var et sakrament, en hellig handling, for å fremme vekst og fruktbarhet. Her kommer julegrisen, det runde og trivelige dyret, som det typiske symbol. Ved å spise dyret, fikk en del i noe av det vitale i livskraften. Fra et slikt alminnelig utgangspunkt brer skikkene seg i det uendelige: Alle skal smake av julens sakrament. Fuglene får julenek, dyrene får sitt i fjøs og stall – med ord nesten som et ritual: «Et vel og trives vel, i kveld er det julekveld.»

Før er fortalt om hvordan en trodde særlig «det siste» hadde tatt opp grokraften i seg. Derfor skulle det alltid være noen rester igjen fra det gamle år som kunne formidle kraften over i det nye år. Litt mjøl i gjen i mjølbøra, litt kjøtt på stabburet, en høytapp i låven eller ute på jordet osv.

Hvordan denne fruktbar dyrking opprinnelig kunne arte seg og henge sammen med troen på en sammenheng mellom mat og drikke og årets vekst og grøde, kommer tydelig fram i et gammelt skrift fra 1687: «Den 16. april som holdes 3de dag sommer, da har den gemene mand udbåret på ageren mad og øl samt med en stør gjort et hull udi jorden, deri nedsatt en grøn enebærbusk, slaget så i samme hull et hønseegg med noget av hvert slags korn som det år skulde såes, rørt det sammen med en kjepp, derhos brukt nogle særlige bønner som de knelende læste ved sig selv med oprakte hender, gjorde derhos et måltid, drak så hverandre til, og hver gang skålen gikk omkring, læset ved sig

selv, rakte skålen høyt i veiret, ligeså maden som de hadde i den andre hånd, til de var både mette og drukne, menende dermed at have gjort deres Gud et tekkeligt offer og stor ære, hvorfor de igjen tilstundende år skulde bekomme i overflødighet av hvad de behøvde.»

Juledag

Juledag var det også mye god mat, alminnelig var lutfisk med dram. «Dram til fisken» var ordtøke. Nyttårsefta var som julefta. Nytt fuglband, nytt bar ved døra og bar eller brisk på gulvet.

Om nyttårskvelden var det om å gjøre å ha rikelig med mat på bordet, så det ble noe igjen når alle hadde spist. Var det lite igjen, ville det bli lite mat i huset i året som kom.

I romjula etter at kvinnfolka hadde tatt til med spinning igjen, skulle de fange seg en rokkemann. Når en mann kom inn, satte jenta fram en stol og stilte seg sjøl ved sida. Når mannen skulle sette seg, paste hun på å kaste seg ned på stolen så hun fikk mannen i fanget. Da var han rokkemannen hennes og skylte henne en gave.

Jula varte til 13. dagen, somme steder helt til 20. dagen, men da ble det striskjorte og havrelefse igjen. I jula kom folk sammen til selskaper med dans, kortspill og annen moro. Å gå julebuk og kjøre julekut var også brukt.

Juletreet kom til Biri først i 1870 åra. Juletreet er egentlig et fruktbarhetssymbol, slik som julenekene og julegrisen er det. I uminnelige tider har menneskene prøvd å bringe skogens og grødens liv inn i sine hjem ved ei grein eller et tre. I julen var det brisk og bar, i pinsen og ved jonsok var det lauv, greiner og blomster eller hele busker. Det lå da nær å hedre dette treet ved å pynte det med farger og lys, og således ble da juletreet til, men nå som et kristent symbol.

Solveig og Ingvilds loppe-kafe med ny rekord

Søndag 3. november inviterte 9. trinns elevene Ingvild Aalseth Evenstuen og Solveig Tomter til loppe-kafe på Betel for å skaffe penger til Kreftforeningen, denne gangen gynkreftforeningen. Tross sin unge alder var dette fjerdje gangen. Det begynte med et utendørs loppemarked hjemme i hagen hos Solveig i 2016. Nå var det tredje gangen på Betel og mye av åpningstiden var det mye folk.

Med god hjelp av foreldrene og andre solgte de lodder, kaffe og hjemmebakte kaker og mange flotte lopper.

Til slutt underholdte Tommy Mikalsen med mange sanger om kjærlighet og omtanke for andre.

Alle som var der hadde god tid og slo av en prat over en kaffekopp.

Og ikke minst de fikk inn 38.000 kr til en god sak, noe jentene er veldig godt fornøye med. De ønsker å takke alle som har bidratt til det gode resultat.

Solveig og Ingvild ønsket velkommen til loppe-kaffe

Anny Tomter sto for salg av kaffe og kaker

Solveig og Ingvild takket Tommy Mikalsen for god underholdning

Stine Kasenborg var en av de som solgte lodd

Epler og bøker i Præstgar'n

Tekst og foto: Magnar Sjevelås

For andre gang var det søndag 13. oktober duket for dette høstens seminar i Snertingdal. Nyere bøker fra tre forfattere med tilknytning til Snertingdal skulle presenteres i tillegg til at elever fra Nansenskolen på Lillehammer deltok. Skolen ble åpnet som humanistisk akademi i 1938 og ble folkehøgskole i 1959. Skrivekunsten har stått sterkt ved skolen helt siden oppstarten, med egen skrivekunstlinje fra 1997. Dette nyter Snertingdal godt av på disse høstarrangementene i Præstgar'n siden elever ved skolen gir sine bidrag gjennom å presentere egne arbeider fra utdanningen. To av dem denne gang var Martin på 19 år, med diktet «Tenk på» - og den langt eldre Pål, som presenterte egne refleksjoner basert på at det i år er 500 år siden Spanias erobring av Mexico i 1519. Denne koloniseringen skulle bli en grusom historie: Urinnbyggerne i Mexico drev med menneskeofring, og blant annet av den grunn ble de sett på som onde og demoniske. Spanjolene drepte i hopetall, og det er antatt at innbyggertallet i området sank fra ca. 18 til 2 millioner i årene fram mot 1600!

Deltakere fra Nansenskolen: 19 år gamle Martin leser «Tenk på» - mens Pål presenterer refleksjoner over koloniseringen av Mexico på 1500-tallet

Den første boka som ble presentert var «Utafor ramma», boka om Arne Refstad ført i pennen av Helge Røyne, pensjonert lærer fra Søndre Land Ungdomsskole. Røyne innledet med en sang akkompagnert av eget gitarspill og inviterte deltakerne til å synge med. Ikke overraskende var dette Sandbecks «Bildilla» (Den beste bilen

i væla ...). Det kan kanskje sies at både bokas hovedperson og forfatteren i det minste har en liten dose «motor-dilla»...

De to møttes på en flytur til Polen for 2 år sia, en tur arrangert av Undervisningsforbundet. Arnes kone er som kjent mangeårig lærer og rektor i Snertingdal, nå pensjonert. Helge hadde lest mye om Arne opp gjennom årene og de kom i snakk på turen. Det ble et møte mellom to med samme interesse, motorer og «98 oktan». Røyne har selv vært samler av veterankjøretøy og gjorde den erfaringen at dette var en person som skjønnte hva det ble snakket om, en som brukte stammespråket. Det slo ham at mye av det Arne snakket om fra sitt innholdsri-

ke liv måtte tas vare på. Men, hvem skulle i så fall føre dette i pennen? Selv var han ingen forfatter, og en sammenlikning med andre kjente norske forfattere skremte ham litt. Flere av dem hadde jo et utall av bøker på samvittigheten, mens han selv for lengst hadde passert de 70! I samtale med Thor Gotaas, folklorist og forfatter med bøker

Hovedpersonen i «Utafor ramma» med noen oppslag fra eget liv

som «Oddvar Brå» og «Birken» på samvittigheten, fikk han beskjed om å skrive boka sjøl. Så ble det altså til at Røyne, i en alder av 74, debuterte som forfatter! De to kommende årene skulle innebære over 40 besøk hos Arne og Laila i Dalheimveien i Snertingdal, i tillegg til telefoner både seint og tidlig, fram til han høsten 2019 kunne presentere Utafor ramma, boka om Arne Refstad.

Presentasjonen i Præstgar'n ble en samtale der Helge snakket om arbeidet med boka, godt supplert av Arne, som selv fortalte om hvordan de siste årene hadde vært som å leve opp igjen et helt liv, med slitsomme møter med ting i fortida som hadde fått et glemselens slør over seg. Det ble vanskelig å drive med andre ting (enn boka) – han har knapt starta en motor på disse to årene!

Refstad ble født i krigens første år og trådte sine første barnesko på gården Refstad i Oslo, like ved Bjerkebanen. Etter hvert gjorde sykdom og alkohol i familien at Arne havna på barnehjem 11 år gammel, på Orkerød gutte- og pikehjem ved Moss. I en granskningsrapport av barnehjem Oslo kommune benyttet på den tida, utgitt i 2005, kommer ikke Orkerød spesielt godt ut. Flere av barna hadde blitt utsatt for bjørkeris og andre fysiske avstraffelser. Innlåsing i et trangt, bekmørkt og kaldt rom i kjelleren ble også brukt, en opplevelse som må ha vært en skrekkopplevelse for mange! Seksuelle overgrep forekom ofte, med både mannlige og kvinnelige ansatte som aktører. Dette skjedde også ved andre barnehjem på den tiden, og mange fikk store traumer som følger dem livet ut, inkludert en kraftig skepsis til maktmennesker. Arne er for øvrig en av de som i godt voksen al-

der har fått erstatning fra det offentlige, i hans tilfelle både fra stat og kommune, for den overlast han led.

I voksen alder har Arne vært innom «de fleste» yrker; sølvsmed, sjømann og selfanger, bokselger, kunsthåndverker og konstruktør av motorkjøretøy, for å nev-

Hovedpersonen Arne Refstad og forfatteren Helge Røyne signerte «Utafor ramma»

ne noen. Det var som bokselger han traff sin blivende fru': Han hadde fått ansvaret for en gruppe som skulle selge bøker på Nord-Vestlandet. Salget gikk så bra at Arne på en fest på lokalet ville belønne innsatsen med en liten dram til alle i selgergruppa. Med alkoholmisbruk i egen familie under oppveksten har Arne vanligvis et restriktivt forhold til alkohol, men akkurat denne gangen hadde han derfor med ei flaske «på innerlomma». Denne ble stående på gulvet og vellet. Arne måtte ned på gulvet og krabbe etter flasken som trillet bortover. Den stoppet ved en sunnmøring, en nydelig sådan av motsatt kjønn. Det var Laila, kvinnen han i sommer kunne feire gullbryllup med! Laila leste for øvrig fra dette kapitlet på presentasjonen, og sier at samlivet med Arne aldri har vært kjedelig!

Flere i Arnes familie var gode i idrett, og han selv har gjort seg bemerket både innen skihopping og speedway. Han var med på landslaget i speedway 18 år gammel og ble tatt ut til ei gruppe skihoppere som trente mot OL i Squaw Valley i 1960. Disse idrettsaktivitetene har han fortsatt med også som veteran, og i 2017 ble han svensk seniormester i speedway i en alder av 76 år! Sett på bakgrunn av at han har levd med kreft i mange år – og i 1995 ble gitt maks to år igjen å leve – må dette sies å være oppsiktsvekkende! Han har i tillegg i alle år vært kreativ og har både ideer og oppfinnelser på samvittigheten, en «Snertingdalens Reodor Felgen». Kreativiteten har han brukt både til innspill på tekniske

hjelpemidler i helsetjenesten, basert på erfaringer han selv har gjort seg som pasient, og til å lage ulike produkter han selv eller omgivelsene har hatt nytte av. Ett resultat av dette ble en massasjeøyel for egenbehandling av muskelsmerter ulike steder på kroppen, satt i produksjon av Jon Stokke fra Raufoss. Mange er de som har behandlet egne spenninger/ triggerpunkter i nakke, skuldre, rygg med god effekt av denne øyelen!

I alle år, helt fra tiden på Sunnmøre, har Arne hatt et stort og utrettelig engasjement for vanskeligstilt ungdom, det å skape sunne aktiviteter for dem både på fritid og i skolesammenheng. Det er blitt både hoppbaker, løyper for tohjulinger og et uhorvelig stort antall timer med mekking av dette. Dugnadsinnsats og kjøring med tohjulinger i grustak og etter hvert på baner hører også med. Selv vanskeligstilt ungdom utenfor Snertingdalen fikk være med på noen av prosjektene, og kanskje kan opplevelsene Arne hadde på barnehjemmet fra 11-årsalderen forklare noe av den store innsatsen han i alle år har vist for denne gruppen?

Men, innsatsen møtte også motgang, blant annet ble ikke planene om et motor- og aktivitetssenter i Elvedalen noe av. Forfatter Helge Røyne fikk tidlig i prosessen vite at Arne «juger så det renner av ham». Men, ulike framstøt for å bekrefte eller avkreft om noe av det Arne sa var sant eller ikke bekreftet at det var stort sannhetsgehalt i det Arne serverte; som at han som 18-åring i 1959 hoppet 90,5 meter i Vikersundbakken, og at isbjørnen om vinteren har så enormt tykk pels at kuler ikke kommer gjennom huden! Det forklares med at roterende kuler tuller på

seg så mye pels at kula stopper før den kan perforere huden.

Det er blitt en interessant bok om en spesiell kar bosatt i Snertingdal, absolutt verdt å lese. Notater Arne har skrevet underveis i alt sitt virke har vært til stor hjelp under skrivinga, og forfatter Røyne skal ha all honnør for et svært så «fortellervennlig» språk.

Nestemann ut var Tore Skeie, sønn av Ivar Skeie, distriktslege i Snertingdal på 80-tallet. Han har dermed deler av sin oppvekst knyttet til Snertingdal. Tore er historiker og er med sin levende fortellerstil om til dels ukjente «liv» i tidligere tider nå blitt forfatter på heltid. Boka «Alv Erlingsson: fortellingen om en adelsmanns undergang», handler om 1200-tallet i Norge, gjennom å beskrive adelsmannen Alvs liv og levnet, fra hans posisjon som Norges mektigste mann via samme person som fredløs sjørøver til han henrettes i 1290. Skeie skrev masteroppgave om denne Alv. Det han ikke kunne bruke i den akademiske oppgaven ble samlet i en egen fil. Denne fila ble så til boka han seinere ga ut, og er på en måte data som ikke tidligere er kjent gjennom dagens historiebøker. I tillegg er denne perioden i historien, høymiddelalderen, en tid man vet svært lite om. Det gjør Skeies arbeid ekstra verdifullt.

Hans andre bok, «Jomfruen fra Norge», handler om maktspelet mellom Sverige og Norge på 1300-tallet. Utgangspunktet er

Tore Skeie under intervjuet om sine populærhistoriske bøker

at en norsk konge, Håkon V Magnusson, lover bort sin tre år gamle datter Ingeborg til en svensk hertug, Erik Magnusson i kampen om herredømmet. Skeie vant Forlaget Spartacus sin historiekonkurranse med denne boka, og det er sagt at perio-

den og forholdene den skildrer inneholder tilstrekkelig porsjoner med maktvilje, svik og kjærlighet til å kunne lage en film over.

Den nyeste boka fra Tore Skeies hånd er «Hvitekrist: om Olav Haraldsson og hans tid», om Olav den Hellige. Dette er første bind i en serie på totalt fem bøker det er skrevet kontrakt på. Boka handler om en vikingtid på hell, hvor Norge som kongerike er i støpeskjea. Arbeidet med denne utgivelsen var av en helt annen art enn arbeidet med boka om Alv, sier Skeie. Hendelsene her foregår nær 300 år tidligere, hvilket blant annet betyr at skrivningen er basert på andre typer kilder enn på 1200-tallet. Boka gir et annet bilde av han som etter sin død skulle bli helgen og få navnet Olav den Hellige enn det som er kjent gjennom vanlige historiebøker. Det var viking og kriger og han var først og fremst! Alt handla om penger, og boka beskriver raid både i England, i Frankrike og i Russland for å hente penger som han i neste omgang kunne kjøpe soldater for. Målet om å kristne og samle Norge til ett rike ble først «tenkt» lenge etterpå.

Tore Skeie intervjues av den drevne Hans Olav Brenner, som er god til å få fram interessante sider ved både forfatterne og ved arbeidet med bøkene. Brenner ønsket å få fram hva ved barndommen som lå til grunn for at Skeie i dag er der han er som forfatter. Tore kunne fortelle at han som ung var glad i Tolkien, Ringenes Herre, Ivanhoe og Robin Hood, samt at han gjerne ville leke med ridderlego. Det er kanskje en god start for å bli en ypperlig god sakprosaisk historieforteller hvis man, som Tore, gjennom flere års studier til historiker, skaffer seg analyse- og tolkningsredskap godt egnet til å forstå personer, situasjoner og hendelser så langt tilbake i tid, og til å presentere dette levende og godt tilgjengelig for oss lesere. Bøkene anbefales, spesielt for historieinteresserte. - Bok nr. 2 i denne serien skal for øvrig handle om Harald

En konsentrert og poengtert Hans Olav Brenner kan kunsten å intervjuere forfattere

Hardråde, Olav den helliges halvbror som levde fra 1015 til 1066.

Anita Krohn Traaseth kom i 2014 ut med boka «Godt nok for de svina». Boka handler om å lede andre – og ikke minst lede seg selv – og ble en bestselger. Orda i tittelen ble brukt av hennes far når noe var bra nok og har vært med på å hindre at Krohn Traaseth ble en såkalt «flink pike». Krohn Traaseth skriver humoristisk og levende om hvordan en vanlig jente som henne griper mulighetene og viser hennes vei til lederskap. Det handler om å tørre vise hvem en er og stole på at en er god nok, å våge være synlig. Med bakgrunn som administrerende direktør først i Hewlett-Packard Norge fra 2012 til 2014 og deretter i Innovasjon Norge 2015 – 2019, besitter hun mye erfaring nyttig for å skrive både denne boka og den som er kommet nå i september. Krohn Traaseth har fått tilbakemeldinger på at mange kjenner seg igjen i det hun tar opp i denne første boka.

Boka som kom i høst heter «Kamel uten filter», som egentlig skulle være en sakprosaisk bok om endring og omstilling i arbeidslivet, med «grisehistorier» om omstilling i praksis, men som i stedet endte opp som en utgivelse i romans form. Romanen kan være egnet for å framstille områder i samfunnet som er tabu å ta opp. Det kan være ekte historier fra arbeidslivet som ikke tåler dagens lys for eksempel. Boka handler om fallet til Hilde Skjæret, som etter 10 mndr må gå fra stillingen som kommunaldirektør i Oslo kommune. I media blir hun tøft behandlet – og får tilnavnet Feilskjæret. Det er blitt en kritisk samtidssroman om å gå seg vill midt i livet, om fraskrivelse av ansvar, skjulte konflikter og maktkamper på arbeidsplassen. For å kunne skrive om dette har forfatteren søkt blant mange kjente saker i arbeidslivet, saker der ledere har måttet gå fra sine stillinger. Media får også sine stikk, blant annet for sin lemfeldige omgang med kilder, som ikke alltid bidrar til å gi en opplyst framstilling av saker de omtaler.

En del av sluttpakken Hilde Skjæret får fra Oslo kommune er tilbud om et kurs innen masteren Makt & Verdighet. Hun velger å ta kurset, også for å skjønne det spillet som foregår i etater og bedrifter i og utenfor offentlig sektor, ikke minst byråkratiet. Det er to hovedpersoner i boken; Hilde og den journalisten som medvirker til

hennes fall. Begge gjør feil, går seg vill i forhold til jobb og privat. Begge følger kurset Makt & Verdighet, som tidlig presenterer visdommen: «Alle ledere faller!» Og begge er i 50-åra. Det er i denne sammenheng to verdier å falle fra: Idealer og jobb. En må vurdere om hvilke av disse verdier en vil falle fra. Det er kanskje noe liknende det er snakk om når noen sier at man kan vinne den hele verden men tape sin sjel? Krohn Traaseth er sikker på at ledere er medansvarlig i eget fall. Det er nå en gang slik at dumhet og klokskap er likeilig fordelt mellom ledere og arbeidstakere/tillitsvalgte. Ledere kan også være dumme, og noen vil hevde at norske ledere mangler dannelse.

Anita Krohn Traaseth, nå også som romanforfatter

Anita Krohn Traaseth sa opp jobben i Innovasjon Norge høsten 2018 og skal fra i sommer lede regjeringens rådgivende utvalg for innovasjon og vekst i grøntsektoren. Det må også nevnes at hun har fått flere priser for sin innsats i arbeidslivet, blant annet som beste kvinnelige leder i IT-bransjen. Hun sier hun lar seg inspirere av arbeidene til flere store norske forfattere, som Henrik Ibsen og Jon Fosse - og må innrømme at det kjennes fristende å skrive en oppfølger til siste bok. Seansen med Krohn Traaseth ble avsluttet med at Cathrin Gram leste fra boka og framførte 2 sanger, den ene med tittel «Fallet».

Uten frivillige vil Præstgar'n sannsynligvis «gå litt i stå». Også denne gang var det flere som sto på for å gjøre arrangementet vellykket. Ikke minst gjelder dette Bygdekvinnelaget, som tilbød fra «høstens grøde» for salg, blant annet kaffe med eplekaker attåt. En takk til både utøvende aktører og frivillige for nok et vellykket arrangement i Præstgar'n!

Bygdekveld på Lindheim

Over hundre snertingdøler møtte opp da Øvre Snertingdal sanitetsforening for andre år på rad inviterte til bygdekveld på Lindheim. Her sto mannekeng-oppvising, marked med lokale produkter, musikk, kaffe, gode kaker og åresalg med fine premier på programmet. Lokale mannekenger vandret grasiøst opp og ned den improviserte catwalken akkompagnert av Svein Erik Hasle på trekkspill. Tone Kildal presenterte sesongens kleskolleksjon fra Kildal Madsen på

Dokka, noe som høstet god applaus. Hasle fikk etterpå med seg resten av orkesteret, Trond Jostad, Ingolf Haugerud og Roy Nybakk, og spilte opp til stemningsfull konsert. Det var også salg av lokale varer med Mat fra Snertingdal, representert ved Midtgard'n, Tupperware fra Siv Øverstad og Ori-flame fra Elin Brennhagen Orriflame. Mary Lillesolberg, Ann Kristin Ødegårdstuen og Grete Westheim stilte med håndlagde ull- og strikkeprodukter. Mari Nordseth fra Sen-

trum blomster var også på plass med blant annet ullskjerf i høstens farger, mens Per Anders Sveen stilte med trevarer fra snekkerverkstedet sitt. For de yngste gjestene var Tutta Berg Saowaluk populær. Hennes thailandske forvandling av grønnsaker til de vakreste blomster fikk barna til å flokke seg rundt henne. Noen glimt fra kvelden:

Tekst: Gjøviks blad
Foto: Bernt Nygård

Henriette Røstad Rossing debuterte som mannekeng

Hilde Røstad Rossing fulgte etter datteren

Roger Bekkelund stilte også som mannekeng

Siv Øverstad i fin stil

Mat fra Snertingdal representert av folka i Ekeren, midtre

Ann Kristin Ødegårdstuen med sine håndarbeider

For de yngste gjestene var Tutta Berg Saowaluk populær

Julemesse på Skogtun søndag 11. november

Igjen inviterte Skogtuns venner til julemesse. 20 utstillere stilte opp med rikholdig utvalg. Julebaksten kunne sikres, og julegaver av mange slag var på plass. Flere utstillere er gjengangere, men det var også nye utstillere som kom fra Moelv, Dokka, Vardal og Lena. Svein Erik Hasle hadde tatt plass med sine treprodukter, med varemerket ugla. Det var utskårede nissepar, og turkopper. Her kunne du få svidd inn eget navn, og kunstnerens signatur. Andre hadde også trearbeider til pynt og til nytte. Hvem har vel ikke bruk for en dorullholder, med ekstra fin katte til å passe på papiret?

Gaveartikler i «pusset porselen» fanget min interesse på Grethe Westheims utstilling, med bruksting og pynt. Porselensfigurene kjøpes inn hvite, for deretter å males svarte med matt-lakk. Deretter startes et nitidig arbeid med å pusse fram nyanser i fargen, og evt. legge på små detaljer med andre farger. Noe var også lagt på gull. Innimellom fikk hun tid til å strikke salgsartikler.

Videre var det søm og strikk til å holde kulda ute. Smykker og porselensmaling fylte Christina Grandalens utstilling i tillegg til strikking og hekling. Hun forteller at det er trivelig å være med og treffe folk i bygda.

Skogtuns venner sto for salg av rømmegrøt, vaffer og kaffe i tillegg til kioskvarene. Siden denne søndagen var farsdag bød de også på marsipankake som falt i smak. Videre hadde de trekning på loddbøkene som har sirkulert i bygda. Det var mange fine gevinster gitt av utstillere, og gevinstene er levert til vinnere.

Tekst og foto: Turid Skundberg

Venke Fladsrud solgte lodd på mange fine gevinster

Mye fint å få kjøp på Skogtun

Forfatter besøkte dagsentret

Tekst: Britt Stensvold

Foto: Lene Toppen

Onsdag 6. november hadde Dagsenteret ved Snertingdal Omsorgsenter gleden av å få besøk av forfatter Halvard Olestad fra Brummedal.

Latteren satt løst i storstua på sykehjemmet da Halvard leste historier fra sine bøker etterfulgt av hyggelig prat med kaffe og vaffel rundt bordet på dagsenteret.

Halvard ble invitert etter at han ga alle sine bøker i gave til dagsenteret etter å ha blitt kjent med Wenche Moen Ålseth på skihytta, som mente han kunne være en rett person å få besøk av på sykehjemmet og som viderefremmet bøkene. Han har også gitt en bok til Skihytta.

Halvard Olestad født i 1952 og bor i Nybygda i Brumunddal. Han er i dag pensjonist og drar rundt omkring etter forespørsel og leser fra sine bøker. Tidligere yrkesliv har han jobbet i 34 år som montør i televerket, og de siste 15 år på videregående skole. Han har også vært journalist på si i ca. 20 år. Halvard leverer hver 4. fredag historier til Hamar Arbeiderblad.

Halvard har hytte i Hemsangen her oppi Snertingdal og tilbringer mye tid der hele året for avslapning og bokskrivning. Han forteller han er ukentlig på hytta som har både strøm og vann og liker å rusle seg turer i skog og mark og går på ski om vinteren, da er han ofte innom skihytta for å kjøpe kaffe og vaffer når den er oppe.

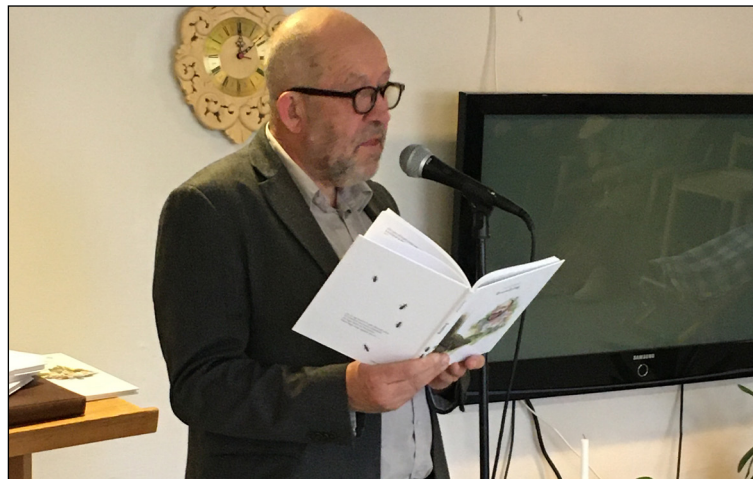
Han har en datter, Kari som har Celebral parese og som ble kjent etter å ha vært med Lars Monsen på tur – Ingen grenser som gikk på Nrk for noen år siden. Hun er i dag foredragsholder.

Halvard har skrevet til sammen 7 bøker. Historiene er skrevet med humor og skildrer hverdagshistorier og bildene er tegnet av illustratør Oddmund Mikkelsen. Halvard er opptatt av hverdagshistorier som før ble fortalt rundt kjøkkenbordet rundt om kring, sanne og usanne historier som han i dag synes har blitt borte pga. folk ikke lenger snakker slik sammen. Naturen er grunnlaget for det meste han undres over. Han skildrer humoristisk hverdagshistorier som folk i dag blir rørt og berørt over.

Den 1. boka- Undring inneholder både dikt og historier. Bøkene B-undring, C-verdighet og

D-elikat inneholder bare historier og den siste boka Gjenskinn er en ren diktbok. De to store bøkene er oppsummerings bøker over året 2014 og 2015 av lokale hendelser som han gjenforteller i disse bøkene.

Bøkene koster 200 kr. pr. stk. og kan bestilles direkte til han på hans mobilnr. 97160169 og han tar med bøkene etter avtale opp til Snertingdal.

Halvard Olestad leser fra sin bok

SNERTINGDAL TRIMSENTER

- gjør bygda sprekere!

Tren når du vil og hvor mye du vil for
Kun kr. 360,- pr. mnd.

Senteret er tilrettelagt
for bevegelsehemmede

Saltrening/egentrening/
treningsveiledning/ungdomstrening

Bevegelse, balanse, styrke,
kondisjon og glede

Gavekort og klippekort

trimsenteret@online.no
954 94 713

- Mer enn
bare blomster

Sentrum Blomster

Biri

Snertingdal

- * Blomster
- * Interiør
- * Garn
- * Klær

Biri
Birivegen 79
tlf: 611 85 232

Vi utfører alt av blomster-
binderi, til både sorg og glede!

Vi samarbeider med
Nettum begravelsesbyrå.

Snertingdal
Snertingdalsvegen 1726
tlf: 611 80 370

MR MJØSEN REGNSKAP

Autorisert regnskapsførerselskap
Ditt lokale regnskapskontor!

Vi utfører alle regnskapstjenester
(Bokføring, fakturering, lønn,
årsoppgjør, konsulent tjenester mm)
for alle selskapsformer innen
Landbruk og annen næringsvirksomhet.

Andreas Ekern 971 16 275
Knut Røkke 456 13 176

post@mjoseregnskap.no

For mer informasjon:
www.mjoseregnskap.no

Kontoradresse fra jan 2019:
Fautvegen 11, 2836 BIRI

Odd Sveum`s salong

Tlf. 611 84387

45 år med
saks og kam

Landbruksregnskap - Eierskiftebistand - Forretningsregnskap

Aut. regnskapsfører

Erik Hasli

Hasligrenda 41, 2839 Øvre Snertingdal
Tlf.: 61 18 37 35 - Mobil: 928 02 630 e-post: erik@ehasli.no

**Bruk våre annonsører –
de støtter «På Kirkevangen»**

Bidra til lokale
arbeidsplasser og bosetning

Bruk VOKKS!

Tlf 61 11 27 00
www.vokks.no

STEIN BRATENG

REGNSKAPSKONTOR
Tlf. 611 84324 - 2838 Snertingdal

Norske Kvinners Sanitetsforening

Øvre-, Midtre- og Nedre Snertingdal Sanitetsforening
omtanke i nærmiljøet

**Snertingdal
Bilsenter A/S
Jafs Snertingdal**

Ole Erik Skonnord - Tlf. 990 00502

**Ønsker du annonse
ring 952 40550**

**Snertingdal
Åpent 08-21 (20)
Tlf. 611 78655**

**Vi skreddersyr turer
etter kundens ønsker**

AS Snertingdal Auto

Se vår hjemmeside www.snertingdal-auto.no
Kontakt oss på: tur@snertingdal-auto.no eller telefon 61 18 43 35

STEINSRUDFJØSET

Særegent lokale for alle typer arrangementer
kontakt meg på mob; 47 82 42 96, eller finn.brobakken@hotmail.com
se oss på facebook: [steinsrudfjuset](https://www.facebook.com/steinsrudfjuset)
Adresse Øverrovegen 421, Snertingdal

Bakke El-installasjon AS
Aut. Elektroinstallatør - Gjøvik

EL-PROFFEN

Tlf. 611 38750

Avd. Snertingdal:

Roger Engen - 977 68950 og Steffan Stanes - 990 20530

Slekters gang

Gravferd

Helga Håkonsen 03.10.19

Siri Torp 8.10.19

Magna Alund 28.11.19

Mjøsa
BEGRAVELSESBYRÅ
TLF: 61 18 31 03

Utfører alle tjenester
ved dødsfall, begravelse
og kremasjon i
hele distriktet.

Snertingdal

Hjemmebesøk, blomster
og salg av gravminner.

Prisgunstig

Vakt hele døgnet:
61 18 31 03

Bekkelund

JKANLEGG AS
JARLE AABLUND · KENNETH ØKAUG
TLF. 982 14 545 - 980 42 527

**GRAVING
MASSETRANSPORT**
Fra Gravåsen grustak leverer vi
grus, bærelagsmasse, matjord m.m.

2880 Nord Torpa
Tlf. 920 91173
Spesialsagbruk
Villmarkspanel
Laftetømmer
Takåser + mye mer.....

Kjøp norsk!

**Snertingdal
Bondelag**

2838 Snertingdal
Tlf. 61 18 43 86

Tlf. 61 18 45 45
Snertingdalsveien 1672, 2838 Snertingdal

*Bjørn Åslund
Transport*

Snertingdal
Tlf. 611 84536 Mobil 416 79 780

Land Trykkeri as

Du finner oss på landtrykkeri.no
- få det trykt i Land du også!

Snertingdal Helsesenter
Tlf. 611 34 900
Øyeblikkelig hjelp tlf. 611 84248
Helsestasjon tlf. 611 34 902

**mjos
elektro**

Tlf. 61 18 00 80

Trondhjemsveien 10, 2821 Gjøvik · Fax: 61 18 01 00
mobiltlf: 95 83 35 15 · døgnvakt: 95 18 00 80
www.mjoselektro.no

For oss er de små
oppdragene like
interessante som
de store.

Vi utfører alle typer service- og
installasjonsarbeid i boliger,
kontorer, forretninger, industri
og landbruk.

registrert elinstallatør

Bademiljø

**Hagen's
Rørservice as**

Storgaten 53, 2870 Dokka
Telefon 61 11 10 69 Fax 61 11 21 69
Mobil 41 45 99 41

Malermestrene

INDRE ØSTLAND AS

Malerarbeid Gulvlegging
Våtrom Gulvavretting

Geir Bergli 913 95 850
www.malermestrene.no

Snertingdal Menighet - litt ditt!
Garantert utbytte: Les Johannes
kap. 1, v. 12 i Bibelen

Over 70 år i Gjøvik

Hjemmebesøk
Blomsterbinderi
Gravmonumenter
DØGNVAKT 611 50 580

Marcus Thranesgt. 4, 2821 Gjøvik - www.begravelsesbyraet.no

Mekonomen
Bilverksted

Kokslie Maskinservice
Sentralbord 611 77605
Mobil 930 40123
h.einar@online.no
2838 Snertingdal
www.mekonomen.no

NÅR TIDEN STOPPER OPP
BLIR ØYEBLIKK TIL MINNER

Nettum

- BEGRAVELSESBYRÅ -

ØISTEIN NETTUM
SYNNØVE RUSTAD

T • 61 18 69 40
• Hele døgnet
www.nettum.no

snertingdal.no

Et nettsted for snertingdøler
og andre folk!

☎ 41 57 15 85

Kasenberg Thaimat

Snertingdalsv. 1726
Torsd.-sønd. kl. 14.- 19.
Tlf. 915 80557

Andaktstelefon
38 09 17 00
Tjenesten er gratis

Kirkekalender

8. desember – 2. søndag i advent

Joh 14, 1-4

Nykirke kirke kl. 1700 – Lysmesse
Takkoffer: Trosopplæringsarbeidet
Prest: Haraldur Gunnarsson

15. desember – 3. søndag i advent

Matt 11, 2-11

Seegård kirke kl. 1900 – Julekonsert
Biri Snerthingdal kantori
Inger Schiager

24. desember – Julaften

Luk 2, 1-20

Seegård kirke kl. 1430 –
Familiegudstjeneste
Takkoffer: Kirkens Nødhjelp
Prest: Haraldur Gunnarsson

24. desember – Julaften

Luk 2, 1-20

Nykirke kirke kl. 1600 –
Familiegudstjeneste
Takkoffer: Kirkens Nødhjelp
Prest: Haraldur Gunnarsson

25. desember – Juledag

Joh 1, 1-14

Nykirke kirke kl. 1100 –
Høytidsgudstjeneste
Dåp. Nattverd.
Takkoffer: Kirkemusikkarbeidet
Prest: Haraldur Gunnarsson

JANUAR

5. januar – Kristi Åpenbaringsdag

Matt 2, 1-12

Seegård kirke kl. 1600 –
Familiegudstjeneste med påfølgende
JULETREFEST

Takkoffer

Prest: Haraldur Gunnarsson

Gang rundt juletre, Servering ved
Nedre Snerthingdal Sanitetsforening,
Nissebesøk med poser til barna

12. januar –

2. søndag i åpenbaringstiden

Matt 3, 13-17

Nykirke kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

19. januar –

3. søndag i åpenbaringstiden

Joh 2, 1-11

Seegård kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Presentasjon av konfirmantene
Prest: Haraldur Gunnarsson
Kirkekaffe.

FEBRUAR

2. februar –

5. søndag i åpenbaringstiden

Mark 2, 1-12

Nykirke kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

9. februar – Såmannssøndagen

Luk 8, 4-15

Seegård kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

16. februar – Kristi forklarelsesdag

Matt 17, 1-9

Seegård kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

MARS

1. mars – 1. søndag i fastetiden

Matt 4, 1-11

Skihytta kl. 1200 – Sportsguds-
tjeneste
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

8. mars – 2. søndag i fastetiden

Matt 15, 21-28

Nykirke kirke kl. 1700 –
Tårnagentgudstjeneste
Nattverd.
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

15. mars – 3. søndag i fastetiden

Luk 11, 14-28

Seegård kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson

29. mars – 4. søndag i fastetiden

Joh 11, 45-53

Seegård kirke kl. 1200 – Høymesse
Nattverd. Evnt. dåp
Takkoffer
Prest: Haraldur Gunnarsson
Menighetsmøte etter gudstjenesten

Frist for stoff
til neste nummer er
mandag 2. mars 2020

Møter

**Snerthingdal
misjonsforening**

Søndag 15. desember

kl. 12.00. Julemøte hos
Thingbø v/ Egil Grandhagen

Onsdag 22. januar

kl. 19.00
Misjonsmøte hos Normann

Onsdag 19. februar

kl. 19.00 Misjonsmøte på Betel

Onsdag 18. mars

kl. 19.00 Misjonsmøte